

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca



ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji LATINSKI JEZIK za OPĆE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	25
--	-----------

II. Gramatika:

	20
--	-----------

III. Civilizacija:

	5
--	----------

Ukupni broj bodova:

	50
--	-----------

Članovi državnoga povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

**Gimnazija Eugena Kumičića Opatija
Opatija, 16. travnja 2015.**

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst na hrvatski jezik uz pomoć rječnika i komentara.

Hercules

Eurystheus¹, postquam boves Geryonis² accepit, laborem undecimum Herculi imposuit, graviorem quam quos supra narravimus. Iussit enim eum aurea poma ex horto Hesperidum³ auferre⁴. Hesperides autem nympheae erant quaedam forma praestantissima, quae in terra longinqua habitabant, et quibus aurea poma a Iunone commissa erant⁵. Multi homines auri⁶ cupiditate ducti haec poma auferre iam antea conati erant. Res tamen difficillima erat⁷, namque hortus in quo poma erant muro ingenti undique circumdatus erat; praeterea draco quidam, cui⁸ centum erat capita, portam horti diligenter custodiebat. Opus igitur, quod Eurystheus Herculi imperaverat, erat summae difficultatis, non modo⁹ ob causas quas memoravimus, sed etiam⁹ quod Hercules omnino ignorabat quo loco hortus ille situs esset¹⁰.

KOMENTAR:

¹ **Eurystheus, -ei, m.** - Euristej, kralj u Miken

² **Geryon, -onis, m.** - Gerion, mitski kralj

³ **Hesperides, -um, f.** - Hesperide

⁴ **aufero, auferre, abstuli, ablatum** - oteti, ugrabiti

⁵ **committo, 3. misi, missum** - povjeriti, predati

⁶ **auri** (objektni genitiv) - prema zlatu

⁷ **difficillima** - elativ

⁸ **cui erat** (posvojni dativ) - koji je imao

⁹ **non modo ... sed etiam** - ne samo ... nego i

¹⁰ **situs esset** - prevedi indikativom

II. GRAMATIKA

1. Dopuni rečenice odgovarajućim oblicima glagola u zagradama.

- a) Optimi scriptores discipulis diligenter _____ (legere, perifrast. konj. pasivna, prezent).
- b) Bonis exemplis malos mores _____ (corrigere, adhortativni konjunktiv, subjekt = mi).
- c) Caesar amico _____ (scribere, perfekt): Veni, vidi, _____ (vincere, perfekt, aktiv).
- d) Quae _____ (velle, prezent, subjekt = mi), libenter _____ (credere, prezent, subjekt=mi).

	max 6
--	-------

2. U sljedećim rečenicama nalazi se po jedna pogreška. Pronađi je, ispravi te prevedi ispravljenu rečenicu na hrvatski jezik.

- a) Gaudetis nobis valere.

Pogrešno: _____ Ispravno: _____
Prijevod: _____

- b) Discipulos errare videtur.

Pogrešno: _____ Ispravno: _____
Prijevod: _____

- c) Scio tibi venisse.

Pogrešno: _____ Ispravno: _____
Prijevod: _____

	max 6
--	-------

3. Dopuni rečenice tako da zadane imenice staviš u odgovarajući padež.

- a) Communi _____ (labor) _____ (potentia) _____ (patria) augemus.
- b) Unum os, duos _____ (oculus), duas _____ (auris) habemus.
- c) Aesopum, clarum _____ (fabula, plural) _____ (scriptor), _____ (servus) fuisse narrant.

	max 8
--	-------

	max 20
--	--------

III. CIVILIZACIJA

1. Navedi latinsku izreku koju bismo rekli kad se pojavi osoba o kojoj se upravo razgovara.

	max 1
--	-------

2. Napiši naziv hrama svih bogova u Rimu.

	max 1
--	-------

3. Napiši ime cara koji je bio prethodnik cara Tiberija.

	max 1
--	-------

4. Navedi naziv pomorske bitke u kojoj su poraženi Antonije i Kleopatra.

	max 1
--	-------

5. Napiši ime luke grada Rima.

	max 1
--	-------

	max 5
--	-------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Eurystheus postquam boves Geryonis accepit,	Euristej, pošto je primio Gerionova goveda,	1
laborem undecimum Herculi imposuit,	postavio je Herkulu jedanaesti posao/zadatak,	1
graviolem quam quos supra narravimus.	teži nego oni koje smo prije (gore) spomenuli/ispripovjedili.	1
Iussit enim	Naredio (mu) je naime	1
eum ... auferre	da (on) ugrabi (otme)	1
aurea poma ex horto Hesperidum.	zlatne voćke iz vrta Hesperida.	1
Hesperides autem nymphae erant quaedam	Hesperide pak bijahu neke nimfe	1
forma praestantissima	najodličnijeg izgleda	1
quae in terra longinqua habitabant,	koje su stanovale u udaljenoj zemlji,	1
et quibus aurea poma a Iunone commissa erant.	i kojima zlatne voćke bijahu bile povjerene od Junone.	1
Multi homines	Mnogi ljudi	1
auri cupiditate ducti	navedeni željom za zlatom (prema zlatu)	1
haec poma auferre	ove voćke ugrabiti	1
iam antea conati erant.	već otprije su bili (po)kušali.	1
Res tamen difficillima erat,	Stvar ipak bijaše vrlo teška,	1
namque hortus in quo poma erant	naime vrt u kojem bijahu voćke	1
muro ingenti undique circumdatus erat;	bijaše opasan sa svih strana golemim zidom;	1
praeterea draco quidam	osim toga neki zmaj	1
cui centum erat capita	koji je imao stotinu glava	1
portam horti diligenter custodiebat.	pažljivo je čuvao vrata (ulaz) vrta.	1
Opus igitur quod Eurystheus Herculi imperaverat	Dakle djelo koje je Euristej bio naložio Herkulu	1
erat summae difficultatis,	bijaše vrlo velike težine/zahtjevnosti,	1
non modo ob causas quas memoravimus,	ne samo zbog razloga koje smo spomenuli,	1
sed etiam quod Hercules omnino ignorabat	nego i jer Herkul uopće nije znao	1
quo in loco hortus ille situs esset.	na kojem se mjestu nalazi taj vrt.	1

Prijevod: 25

II. GRAMATIKA

1. a) legendi sunt b) corrigamus c) scripsit, vici d) volumus, credimus

6

2.a) nobis – nos, Veselite se da smo zdravi; b) discipulos – discipulus; Čini se da učenik griješi.
c) tibi-te, Znam da si ti došao/došla

6

3. a) labore, potentiam, patriae b) oculos, aures c) fabularum, scriptorem, servum

8

Gramatika: 20

III. CIVILIZACIJA

1. Lupus in fabula.

1

2. Panteon

1

3. August

1

4. Kod Akcija

1

5. Ostija

1

Civilizacija: 5